

KO YA PA ÁR NTE HMUNTSI AR MENGU JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA, KO YA NGU XA THUTSI JA YA XENI 3, AR 4 NE AR 45 AR HMÄNDA ORGÁNICA NTSUNI AR NTS'OGI PÚBLICA JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA; 3 HEKE XI, 5, 6, 10, 11, 12, HEKE II, NE 17 HEKE IV AR HMÄNDA NTE 'MUI AR AR DÄHNINI AR M'ONDA; 6 HEKE XI, 8 HEKE III, 18, 19, 20 NE 26 AR NT'OT'E AR AR HMÄNDA AR NTE 'MUI AR AR DÄHNINI AR M'ONDA; 2, 3, 7 HEKE I, XENI JAR), 8, 9, 16, 17, 18 HEKE I NE VIII, 22 HEKE IV NE V, NE 40 HEKE I AR HMÄNDA ASISTENCIA 'MUI AR AR DÄHNINI AR M'ONDA NE HNINI; 10 HEKE II, V NE VII, 12, 21, 22, 25, 31 HEKE IX NE 84 HEKE XVI AR HMÄNDA YA MFATS'I BÄTSI, BÄTSI NE YA BÄTSI JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA; 4 HEKE VIII, 10, 16, 19 HEKE I, II, IV, VI, VIII NE IX, 20, 21 HEKE I, V, VII, VIII, IX, NE XI AR HMÄNDA PA AR PREVENCIÓN, ÁR NT'OT'E NE PATS'U AR RANDA NOHO, AR NOHO NE YA TS'OJÄ' GI TZIJE JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA NE YÁ HNINI; 3, 4, 5, 7, 8 NE 11 HEKE I NE VI AR NT'OT'E MBO KO YA PA ÁR NTE HMUNTSI AR MENGU JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA, NE.

PÄDI

Nä'ä ar Hmunts'i Nxoge ar ar Hmunts'i ja ya Ximhai xi Hmunts'i (ONU), bi njuki jar 2015 jar hmä 2030 pa ár nte Sostenible, a ra hmuntsi 17 'befi ko 169 m'efi di thoki ja ya mfaxte ne da kja ya bojä, ya 'mui era ximhai.

Da pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi , o da ma ko ar Objetivo nte Sostenible (ODS) 2 thuhú cero, ko ar m'efi 2.1, da ma ga japi ngäts'i ar thuhú ne xi hño ár nthogi gatho ya jä'i, da ya hyoya ne ya jä'i ja b'ente, ya da tzi mba, ma 'nar go tzije sana, 'wini xa hño ne xingu Nxoge ngatho ar jeya. Ya ar m'efi 2.2 nä'ä gi hyoni ga japi ngäts'i da gatho ya mal'wini xa hño , 'nehe dähä, da mä s jar 2025, ya m'efi a dige ar dá tsoho ar ran da ma ne ar ya bätsi chikai kut'a ya jeya, ne kja ya ndu 'wini xa hño ar ya bätsi, ya 'behñä hñi ne ya mba ne ya jä'i bätsitho.

Nä'ä ar Hmunts'i ja ya Ximhai xi Hmunts'i pa ar Go tzije ne ar mpefi ar ximhai (FAO), xi nu ya mfädi "Jar dätä hnini jar nxoge ximhai ar mpefi ar ximhai ne ar go

tzije " ya jeya ndezu ar 1947 ne ar nt'uni mfädi "jar dätä hnini ar Ts'ut'ubi 'wini xa hño y 'wini xa hño jar ximhai 2017 "; Ho ar da ma da jamädi ya pefi ko ar mpefi ar ximhai, ar xi xin da the ar da moi ar nts'i, ko ar 'mehna ar ntsuni 'wini xa hño jar nxoge ximhai ne da nu ya kha nä'ä xi kuhu di the ma Nar dätä hño xeni jar nthogi jar nxoge ximhai; wat'i di khaje 815 millones ya jä'i jar ngatho y jin da ne thuhú crónica ne millones mäs mi 'bui ja ar b'ente, nä'ä tobe queda xingu da 'yot'e (FAO, 2017).

Da ntsuni 'wini xa hño pa ngatho ar kja ar m'efi nu'bu dá da ño ya ts'edi ja ar FAO, da ne xi hño ne ngatho ya jä'i tsa da ja yá 'bede 'nar xingu ya nts'i hño nä'ä mi ne da 'nar nzaki kha ne nzaki. Yá hñu 'befi ja ya: ar pats'u ar ar thuhú, ar 'wini xa hño ne ar mal'wini xa hño ; ar pats'u ar b'ente ne ar ja nu'bu ar nte hño ne pa ngatho; nja'bu komongu ar ne njapu'befi ra zo k ora ximai, ngu ar ximhai, ar dehe, ar ndähi, ar pa ne ya mpa, jar tzo ya 'mui nu'bya ne xudi (ONU, 2017).

Ne ar Hmända ya bixka pets'i ja ár nthuts'i 40 y ma ke ya domi da ko ar 'befi ma ts'oe Aportaciones Múltiples Maxei ya Dähni ja ar Federación ne bí ma M'onda, nu'bu Distrito Federal, bí da na ja 'nar 46% ma da nto k ara tzi a ngu y xambate, mfotsi, ne ya ja ya 'mui a dentheti nt'ot'e nxoge, ko ar jar nä'ä da ma jar ar Hmända Da nu ja ya 'mui.

Nä'ä jar xeni Nthuts'i 12 ar Hmända Asistencia ja ya 'mui, y ma komongu ya 'befi hontho nzaki jar ar 'mui, ja ma'ra, 'na jar da shifi te ga tzi, ar go tzije nthogi b'ente ne nthogi ja ya 'mui yaku y gin di petsi domi, ar ar 'bats'i ya mfats'i bätsi, bätsi ne ya bätsi, ne da mats'i ár bu ira tzo nte físico, ra ne ya 'mui; da mats'i da mfaxte ne ngatho faxki jar nthogi ko ya ja ya dähä mats'i, ne nte 'mui nä'ä bí da t'ot'e xi hño ja ya ár njapu'befi.

Nä'ä ar Estrategia Hmuntsi Asistencia ja ya 'mui, go tzije ne nte gatho (EIASADC) 2023, 'befi ya jä'i pede ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu pets'i ngu ine da ja da te 'bats'i hmuntsi ya Hmunts'i Ntheti ko ya jä'i ne jar 'mui xi hño, ir nge ár nte ya hnini autogestivas, ngatho faxki s ne ko mfaxte activa, nja'bu komongu ar 'wini ne mats'i 'nar go tzije 'wini xa hño , xingu ne ya hño pa da kja ma mpojo ár nzaki ne ar hño.

Da uno ja ya ejes ar Estrategia Hmuntsi Asistencia ja ya 'mui, Go tzije ne nte Gatho (EIASADC) 2023, ge ar Ntheti 'wini xa hño ho bí integra ar pa di faxki Go tzije Nguu nsadi, mi pets'i ya kja ma tzo ár nthogi ne 'wini nts'i 'wini xa hño ne jar nthogi ntheti , da ma ar ngu nsadi ko ya nsadi Nacional, ir nge ar 'wini 'bu ya xudi ngu nsadies, a un ko ya mahyoni jar criterios ya hño 'wini xa hño , da ma dähä ne Nt'uti 'wini xa hño , nja'bu komongu ar da gura ar hño pa 'nar dätä hnini 'wini xa hño .

Ne ar nt'eje nte 'mui instruida ya licenciado Alfredo ar ar Mazo Maza, Ndä nzayo da ja ar Dähni ar M'onda ar xi xa thoki ja ya ndu'mi ranguntho, di uat'i, mfatsi,mponi ra m'efi kongatho, ñ'ohu, ngatho hmuntsihu, xi nu ha gä thogi ra nhio, pa di nte ya mui ya jäi mui ka Xeni Hnini M'onda.

Nä'ä ar Plan ar nte ja ar Dähni ar M'onda (PDEM) 2017 — 2023, ja ya jar hmä 2030 ne ya ODS, nu'u ntsedi, ko ár ntsedi ja ya 'mui: dätä hnini M'onda Socialmente Ár 'befi, ngu ra tsedi, ra thogi ya jai ar b'ente, ar ar thogi r ama ne ya mfats'i ja ya 'mui ko jar jar nthogi mä s hnini ra ntsedi ar ya 'behñä ne guts'i mengu pa xi dar nzedi.

Ne da uni ntsoni ja ar nt'eje 'mui bí da ma ar Estrategia mengu pa xi dar nzedi (EFF), komongu 'nar nt'ot'e mbo xi nu ha gä thogi ra nhio, pa di nte ya mui ya jäi ár nte 'mui ja ár nte, pa ndi a través de ar ha di thoki ar ya yá pa di faxkis ja ya 'mui, da ár nthogi ja ya 'mui xi hño ja ya 'mui ne ko nä'ä di 'bui ar da kha mpojo ar hño ne ar nzaki ya ka Xeni Hnini M'onda ir nge goho ya hontho: ar ya ñiti, ar go tzije , ar nt'uti ne ar ngu

Da EFF ar tsi komongu ar ar nt'ot'e Multidimensional t'eni ar ar B'ente ir nge ar Nsokwuda nxoge jar Ga nu'bu xí hño ya ar nt'eje ar nte 'mui (CONEVAL), ne ar ungumfädi 'mui, ir nge jar ár nte 'mui, kha ne da nu ir nge ar Instituto Nacional Estadística ne Geografía (INEGI), ar Nsokwuda nxoge ya nthogi (CONAPO), ar Ts'ut'ubi Estatal ya nthogi ja ar Dähni ar M'onda (COESPO), ma'ra ya 'mui mbo, ja da ya pa di faxkis ne dähä nte 'mui ar da ma ya b'ente ja ya 'mui ko ar dätä 'bui ja ar hnini.

Jar ámbito estatal, 16 100 ya bātsi ne ya bātsi kut'a ya jeya da kha 'nar klase ar des'wini xa hño , ir nge ar Instituto Nacional ar nzaki Pública (INSP). Nuna ar un ot'e 25 100 ya bātsi ja ya 'mui ra yaku. Nuya bedede ya Nar dātā hño trascende mā ya xki ya des'wini xa hño crónica ko ar da du o di bui, ár nte psicomotor bātsi ne jār ne da mui ar nguu nsadi, nā'ā ma jar jin da bu ira tzo ya hño nzaki jar mfats'i ja yá. A da yojo nu, nā'ā ar 6% ya bātsi ne ya bātsi kut'a ya jeya bātsitho ja ya a ya kha domi ar hnini ran da noho (INSP, 2012).

Ne ya bedede ran da noho ne ya noho ja ya bātsi jar 2016 xkagentho di ja ya nu jar 2012 (ran da noho 20.2%, noho 11.8%), ya da, jar 2016, ar nu 'nar prevalencia dātā ya noho ja ya niños 18.3%; jar comparación ko ya bātsi 12.2%. 'Mehna xkagentho thogi 2012 (INSP, 2016).

Da, jar dātā hnini M'onda, 348 ya bātsi ne ya bātsi chikai kut'a ya ya jeya jar 2012, 16.2% wat'i 'mefa talla xí hñets'i'i, ya bedede, colocando jar dātā hnini jar rajto luga ar ranking ar gotho ya ximai. Ja yá 'mui, ar ya bātsi ne ya bātsi ko hñets'i'i bexu bí 2.5 ar % Mente da 1.1% wat'i 'mefa. Jar ar ran da noho ne ar noho ja ya bātsi ne ya bātsi meti kut'a ya jeya bí reportó jar 6.5%, ko 'nar nthege 6.9% jar anka y ka dom ira ximai ne 4% jar ran da ya ku. Jar ya bātsi nguu nsadies (ar 5 ma 11 jeya), ar ran da noho bí 21.8 ar % ne ar 14.8% ar noho (Instituto Nacional ir Nzaki Pública, 2012).

Nā'ā ir nge ar ENIGH (2020) ja ar INEGI, jar jar dātā hnini M'onda 'bui 'nar Nxoge 17 millones 079 'ret'anthebe 245 jä'i, ja ya ne nuya 5 millones 056 'ret'anthebe 348 (29.6%) ya meti 18 ya jeya. Mets'i, 1 millón 934 (19.8%) ka Xeni Hnini M'onda nuna ar Hmunts'i bātsitho, bí 'bui 'nar 'mui 'wini xa hño ne 325 'ret'anthebe 485 (6.4%) jar ntsu 'wini xa hño . Ne a da kja a ngu, nā'ā da da ja ar ka Xeni Hnini M'onda 'bui 335 'ret'anthebe 049 mengu pa da ya ya ndu pa da ntzi ya jä'i meno 18 ya jeya.

Da ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dāhnini ar M'onda nu'ū komongu 'na ya da ma mäs da nu, 'nar real nthe hño pa ngatho, yá potencialidades ne ar. Jar Nunū o ár 'ñu, bí thogi mahyoni da ja da te 'nar nt'eje ya 'mui ne ar jä'i mi te ar

nzaki jar nthogi ne, ya ende, da tsoni 'nar nte hmuntsi ne de pa di faxkis ne dähä ya nivel hño ya hnini mäs b'ente.

Da Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi pets'i komongu ngäts'i fotsi da hitsi ntsu 'wini xa hño ya bät*si*, bät*si* ne ya bät*si* da, ir nge ár ar ar Dähnini ar 'wini xa hño , da nu ko mal'wini xa hño wa dá, da ma a ngu nsadi Nt'uti nt'ot'i, nä'ä da hui jar hnini mextha ne xi mextha b'ente ar ar Dähnini ar M'onda, ir nge ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies aar tse wa Mpa, da kja ko ya mahyoni jar ya hño 'wini xa hño , da ma dähä ne Nt'uti 'wini xa hño , nja'bu komongu ar ar hño pa 'nar dätä hnini 'wini xa hño tzo

Ne ar Quincuagésima Tercera Sesión Extraordinaria ar ar Junta ar Ts'ut'ubi ar ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähnini ar M'onda t'ot'e ar pa 18 ar enero ar 2023 jar ar nkohi DIFEM-EXT-53-002-2023, pa efectos ar nä'ä señalado ja ya xeni Nthuts'i 18 heke I ne 22 heke V ar Hmända Asistencia 'mui ar jar dätä hnini M'onda ne Hnini; 3 heke III, 11 ne 18 ar Hmända nte 'mui ar ar Dähnini ar M'onda; ne ar 20 ar nt'ot'e ar ar Hmända nte 'mui ar ar Dähnini ar M'onda, ya Junta jar Ts'ut'ubi aprueban yá nyokwi ya nge ar Ha di thoki ar ar Pa di faxki ar nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Nä'ä ar mfats'i ñut'i ne Ga nu'bu xí hño ar ar Pa di faxki ar nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi , ir nge ya nkohi CASP-ENE-ORD- 5A- 2023-06 da ár sesión pa 10 ar enero ar 2023, bi dädi hä ya nyokwi ya ir ha di thoki .

Nä'ä ir nge ya tsükua 'bede 21100012030000S/RO-001/2023 ya pa 9 ar enero ar 2023, jar 'mui Nxoge ar hño 'mui ne Fortalecimiento Familiar, jar ngäts'i nä'ä ir nge ar xeni Nthuts'i 23 ar ar nt'ot'e ar ar Hmända nte 'mui ar ar Dähnini ar M'onda, ár seki ya da ehese.

Da ko pa 23 ar enero ar 2023, ar Comisión Estatal Mejora Regulatoria ar ar Dähnini ar M'onda, da ma a ja ya nge ar ha di thoki ;

Ja ar mä ar nä'ä 'bet'o, xta tenido jar xi hño ar da kuhu:

**NKOHI JUNTA TS'UT'UBI KO YA PA ÁR NTE HMUNTSI AR MENGU JAR DÄTÄ
HNINI M'ONDA YA NÄ'Ä BÍ EMITEN YÁ NYOKWI YA NGE HA DI THOKI PA DI
FAXKI NTE 'MUI EDOMÉX: AR NTS'I PA AR NGUU NSADI , PA KOHI KOMO
TENI:**

IR M'ÉFI PA DI FAXKI NTE 'MUI EDOMÉX: AR NTS'I PA AR NGUU NSADI

Nthuts'i ñut'i

Go tzije ya bätsi ne ya bätsi jar bätsitho nguu nsadi de ár nthogi ja ya nts'i, ya 'mui ne ar bojä. Ya da koji a ya jeya bí xi puetse ar 'wini ar nts'i hñets'i'i hmädi 'wini xa hño pe ran da hu ne ar ran tzo nä'ä xi hñäki komongu ar noho ne ar gihi ja ya xadi ra na wa ra yojo (FAO, 2017). Ar des'wini xa hño hingi xi ar to 'nar hñäki nzaki, ts'oni dätä xeni jar nthogi, dá da ar ñhöñhö 'wini xa hño ge ar ke ya xadi 'natho wa yoho nts'i jar ar pa. Ar ngu bí, ya ya bätsi ko 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies tsa da conscientes ar njapu'befi nuya pets'i ja ár, ko ár go tzije ne ar domi ya meni.

Ar ñhöñhö 'wini xa hño , ar tx'utho pa ar da kja gotho nts'i, ya 'ra ya da un te da ñethe ar go tzije ar núcleo ya meni (UNICEF M'onda, 2017); ar ngu bí, ar ar ungumfädi ir nge ar go tzije hingi za ja ya ya bätsi, ya ne ya hingi bí kja ar pa xingu hoki ar nts'i ne prefieren uni bojä ja ya ya bätsi pa tai nä'ä nu'u, di badi ya nu'u hingi nzäm'bu ya mäs ya zo.

'Na ya ndu'mi pa di faxkis pa pats'u ar des'wini xa hño jar xeni ximhai, ge ar pa di faxki 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies, da jamädi 'nar hmunts'i jar gota ar 'ba, hoki yá 'behñä yá da ma rajki 'nar ración ya mba ja ya ya bätsi ja ya b'ente bojä ja ya 'mui jin da petsi domi bí ma m'onda, ya jeya mäs xti nde, ar creó ar Asociación ar 'bats'i jar ar Infancia (API) jar 'mui da rajki 'nar 'wini 'bu ya xudi ar tse ja ya nguu nsadies da jar gota ar 'ba, bí llamaron "Pa di faxki ar 'nar dätä xeni Pa da ntzi"; bí 1989 nu'bu ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies bí du'mi bí da ar ma'bu ar jin da petsi domi

a ngu, ar jeya 1997, ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu ngatho ya pa di faxki ne bí maneja asta nu'bya. Ja ar 2004 jar ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähnini ar M'onda (DIFEM), xta 'wini 'bu ya nde, ko ár t'olo ora, jar ar República ar hñäki, dähä nja'bu bí di thoki bätsi, bätsi ne ya bätsi ko 'nar hñäki ya mal'wini xa hño , nä'ä contribuyó bí mejorar ar 'wini xa hño ar niñez ka Xení Hnini M'onda ne ar domi ya meni (DIFEM, 2010).

Es 'bu 'mehna da, ar nä'ä mäs mahyoni pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar ngu nsadi ar da kja da hitsi ra ntsu 'wini xa hño ya bätsi, bätsi ne ya bätsi y da un ko mal'wini xa hño wa ntsu ar mbi ja yá yaka nt'uti nt'ot'i, nä'ä da bui a meto jar hnini mextha ne xi mextha b'ente ar jar dätä hnini M'onda, ir nge ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Ar tse wa Mpa, diseñados ko ya jar ya hño 'wini xa hño , da ma dähä ne Nt'uti 'wini xa hño , nja'bu komongu ar ar hño pa ga kja ma tsi zo 'nar dätä hnini 'wini xa hño tzo

Ja ar jeya 2019, Instituto Ciencias Médicas ne 'wini xa hño Salvador Zubirán y kja 'nar ga nu'bu xí hño jar Pa di faxki ne ña, ma'ra, nuya ya shifi: a) jar za ár nthe estatal ar gi hyandi 'nar nei (bí panorama ar nacional) da bui jar ar nkäi pa ar hñäki ya ran da noho ne ya noho; b) pa ya 'wini 'bu ya xudi bí ma 'nar ntsoni protector jar mfats'i ar ran da noho wa ya noho. c) ár Ntheti jar ya jea ot'e 'nar nt'ot'e pa Ntheti des'wini xa hño pa gatho ya, ya ke ya dätä bätsitho.

1. Nt'ot'e Nxoge

1.1. Te me ar Pa di faxki

Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar ngu nsadi pets'i komongu 'mui da hitsi ntsu 'wini xa hño ya bätsi, bätsi ne ya bätsi da, ir nge ár Ga nu'bu xí hño ar ar Dähnini ar 'wini xa hño , da nu ko mal'wini xa hño wa stsu da kja dá, mui a ngu nsadi ,Nt'uti nt'ot'i , nä'ä da nu a nä'ä mäs mahyoni jar hnini mextha ne xi mextha b'ente jar dätä hnini M'onda, ir nge ar rajki 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Ar tse wa Mpa, ko ya mahyoni jar ya hño 'wini xa hño ,jin da matse dähä ne Nt'uti 'wini

xa hño , nja'bu komongu ar seguro ar hño pa da ma mpueni 'nar dätä hnini 'wini xa hño tzo

2. Da 'mui da t'ote

Seki jar go tzije ne ár hingi tsutsa.

3. Ya hñä ar ngäts'i

Pa di thoki nuna ra mefi un pa di padi the ma ge:

Dähä gatho: Ja ya líneas ge pa ngatho nä'ä 'bui nuwa jar ar Estrategia Hmuntsi Asistencia ja ya 'mui, Go tzije ne nte Gatho (EIASADC) 2023 (Orientación ne Nt'uti 'wini xa hño , Aseguramiento ar ar hño ne Innocuidad ja ya nts'i; ne ya Hmunts'i ne ya mfaxte di hmuntsi).

Acta Constitutiva mfats'i: da tsükua da yá 'befi ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies.

Bätsi: Da ngatho ya jä'i 'mui bätsitho ntsuni 'ret'a ma yoho ya jeya ne meti ya ma hñäto ya jeya, nä'ä mä jar xeni Nthuts'i 5 heke V ar Hmända ja ya 'mui ya bätsi, bätsi ne ya bätsi ar ar Dähnini ar M'onda.

Hmunts'i: Da ar 'ret'a da realiza ko gatho ya nänä, tada, xahnate ne mengu ya bätsi, bätsi ne ya bätsi da mfotsi.

Pädi xi hño ar hño 'wini xa hño : da dähä planificadas ne sistematizadas, mahyoni pa da ma con tero ke ya nt'ot'e ar nts'i pa xingu ne da entregan ya di thoki ios hingi afecten ár nzaki.

CIEPS: ar Ts'ut'ubi nthoni ne Ga nu'bu xí hño ar ar nt'eje 'mui ar nguu nte 'mui ar ar Dähnini ar M'onda.

COCICOVI: da ar Ts'ut'ubi, ya jä'i Nä'ä gi mä ja yá nsu ne.

Mfats'i ar Go tzije Nguu nsadi jar ar Hmunts'i ya jä'i i mui ir nge ya nänä, tada, xahnate ne xahnate ya bätsi, bätsi ne di thoki ios Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar

nts'i pa ar nguu nsadi , gatho ne ko mfats'i pa da ar hño anca da kja ar ar pa di faxki.

Anka ar hño 'wini xa hño : ja ar ya 'na'ño contextos, pa nda orientar ar ka da neki wini xa hño s ne ar nts'i jar ciclo da ntsoni ya 'nar da tsi ra zo, ya ne nuya bí 'bui xi hño jar ar EIASADC ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya meni

CURP: Ja ar Clave hontho ar ar Ko ya nthogi.

DAYNF: Da 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar ar ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähni ar M'onda.

Des'wini xa hño : 'na jar dätä hnini ar ho ar jä'i o 'mui jar nts'o nkohi ya da hingi T'ini xi hño wa da jár ndo'yo hingi logra zudi ar bí ya nts'i, ademas dañä jár ndo'yo ya ne nuya xi ma nu'bui hingi mi handi.

DIFEM: da ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähni ar M'onda.

Ar Nt'uti 'met': da ar za ár nthe nsadi da kja ar Nt'uti nt'uti ya bätsi , 'met' ne ar ya pa a secundaria.

EIASADC: Ja ar Estrategia Hmuntsi Asistencia ja ya 'mui, Go tzije ne nte Gatho 'befi ya jä'i pede ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu.

Ga nu'bui xí hño jar dätä hnini 'wini xa hño : da ar ungumfädi da un a ya bede te ikja a ra komongu (bexu ne estatura) nä'ä bí pa ar tsa da jäts'i hñäki 'wini xa hño ya jä'i di thoki ar Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi , realizada ir nge jar 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar ar ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähni ar M'onda.

FAM — AS: ma ts'oe Aportaciones Múltiples componente Asistencia ja ya 'mui.

Jar 'na: Ja ya ha di thoki ar Pa di faxki da nu xi hño ne ya njapu'befi ya dähä da tzete ya jä'i mäs nt'ot'e nxoge, da ár Ntheti dige 'nar hñäki wa 'medi da.

Ixi seca: ja ya nt'ot'e ra ixi, ra zon ko ya pede, ra ntero wa, ko ya da tzi, ja ya ne nuya da mi xi wini ra wa ar dehe ir nge ya nt'ot'e naturales wa ya nzaxthi.

Ntsu 'wini xa hño : Da puede nä'ä da 'nar da pedí ár nthogi ja ya nts'i wa ya 'wini, nu'bya wa ja ya 'mui.

Mal'wini xa hño : Da gatho ya da bui mi tsoni des'wini xa hño, ya we ar ran da noho, ar noho ne ya dathi hingi ko ar go tzije .

Nt'ot'e mbo ya te da kja: ja ya ya nänä ne yá mengu mengu ya bätsi, bätsi ne bätsi di thoki ios da reciben 'nar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse wa Mpa, da nä'ä nu'bu ar tsa da y/o 'wini ya ixi y/o ixi kani, nja'bu komongu ar nts'i percederos.

Nts'i nzäm'bu: bí serie ar nts'i nzäm'bu pa 'nar ntseti jar go tzije ne jin da rajki k ara ntsi.

Bätsi ne ya bätsi: da ngatho ya jä'i 'mui bätsitho da meti ya 'ret'a ma yoho ya jeya, nä'ä mä jar xeni Nthuts'i 5 heke XXV ar Hmända ja ya 'mui ya bätsi, bätsi ne ya bätsi ar ar Dähnini ar M'onda.

Orientación ne Nt'uti 'wini xa hño (OEA): da conjunto dähä enfocadas jar ungumfädi 'ra'yo, nja'bu ngu reforzar nu'u te prácticas da realiza jar hnini, a través de 'na'ño ya nt'ot'e da motiven ga actitudes 'wini xa hño s, da ehese nä'ä da ko ar pa ar conviertan jar dähä cotidianas (hábitos).

OMS: Da ar Hmunts'i jar nxoge ximhai ar ar nzaki.

Huxa thuhu ya jä'i di thoki : da ar nthe xidi mfädi di thoki nä'ä atendi ya Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Jä'i da nu: ja ya jä'i ya jä'i pede ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähnini ar M'onda, 'mui función ar gí hñeti ha ar adecuada ha di thoki Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Ya jä'i promotor: da ar jä'i wa ya jä'i ya jä'i pede ko ya Municipal pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu ne gí hñeti ha ar bí directa ne frecuente Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Ya jä'i di thoki : ja ya jä'i cumplen ko ya he'mi pa da nä'ä atendi mbo ja ar Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi ne nu'u ya nä'ä atendi ko ar Pa di faxki.

Plataforma: Da ko ya 'bede dispuesto ya jä'i pede ko ya pa ár nte Hmuntsi ar ar mengu ar ar Dähnini ar M'onda pa ar captura posibles ya jä'i di thoki .

Pa di faxki: da Pa di faxki nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Da rajki ts'ojä' gi tzije: ja yá 'bede ya 'nar da, ingerido ho mi 'bui ma 'ra, cubra ya requerimientos 'wini xa hño es ya jä'i di thoki ar Pa di faxki.

Nge: Ja ya nge ar Ha di thoki ar ar Pa di faxki ar nte 'mui EDOMÉX: Ar nts'i pa ar nguu nsadi .

Hogu'mui mal'wini xa hño : nu'bu detecta 'nar variación wa desviación ar media, jar 'natho wa más indicadores ar diagnóstico ar 'wini xa hño .

Ntsuni 'wini xa hño : ár nthogi físico, ja ya 'mui, Bojä ne 'wini nts'i inocuos ne 'wini xa hños da satisfacer ya ndu pa da ntzi.

SNDIF: da ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu.

SMDIF: Ja ya ko ya Municipales pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu.

UCC: Da ar ar xeni ar Nä'ä gi mä ar hño ar jar 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar.

4. 'Befi

4.1. Hampu di Nxoge

Contribuir da hitsi ntsu 'wini xa hño ya bätzi, bätzi ne ya bätzi da, ir nge ar ga nu'bu xí hño jar dätä hnini 'wini xa hño , da nu ko mal'wini xa hño wa ntsu ar da yete dá, da ijmi ar nguu nsad nt'uti nt'ot'i, nä'ä da nä'ä más mahyoni jar hnini mextha ne xi mextha b'ente ar jar dätä hnini M'onda, ir nge ar entrega 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Ar tse wa Mpa, diseñados ko ya mahyoni jar ya hño 'wini xa

hño , jin da matze dähä Orientación ne Nt'uti 'wini xa hño , nja'bu komongu ar ar hño pa da nu ma tzo 'nar dätä hnini 'wini xa hño tzo.

4.2. 'Befi ra kja

a) da uni 'nar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse, diario, variado ne xingu ya bätsi, bätsi ne ya bätsi da presentan mal'wini xa hño wa hogu'mui ar xí thogi nzäm'bu dá ne nu'u ya nä'ä ya pa di faxki jar ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui ar za ár nthe nt'uti ya bätsi wa ya, ya acuerdo ko ar 'wini xa hño ya Bourges H., Casanueva E. ne Rosado J., ja ya hmä "'mehni 'wini xa hño pa ja ya 'mui nsu M'onda", da bu ira tzo ár dätä 'wini xa hño ;

b) da uni 'nar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa, diario, variado ne pertinente ya bätsi, bätsi ne ya bätsi da presenten mal'wini xa hño wa hogu'mui ar xí thogi nzäm'bu dá ne nu'u ya nä'ä atendi ya pa di faxki jar ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui , ir nge ar 'wini xa hño ya Bourges H., Casanueva E. ne Rosado J., ja ya hmä "'mehni 'wini xa hño pa ja ya 'mui nsu M'onda", pa mejorar 'mui nthe ya mal'wini xa hño ;

c) da zedi da mfaxte jar 'mui civil jar Nthege ne ja ya 'wini ya 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Ar tse wa mpa da rajki ya DIFEM; y

d) da uni ja ya jä'i di thoki jar pa di faxki ne yá mengu pa, práctica honja xi t'ot'i nzaki 'wini xa hño s, ir nge ya dähä ne nt'uti 'wini xa hño .

5. Ximhai ar Ntheti

5.1 Nthogi ximhai

Bätsi, bätsi ne bätsi da ma ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui jar dätä hnini M'onda.

5.2 Nthogi nä'ä mä

Bätsi, bätsi ne bätsi da ma ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui jar dätä hnini M'onda, nä'ä mä*s* mahyoni jar hnini mextha ne xi mextha b'ente .

5.3 Nthogi mahyoni

Bätsi, bätsi ne ya bätsi da, ir nge ar Ga nu'bu*x*i hí hño jar dätä hnini 'wini xa hño , da nu ko mal'wini xa hño wa hogu'mui ar hí thogi nzäm'bu*x*i dá, da ma ya ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui , nä'ä mä*s* mahyoni ar hnini mextha ne xi mextha b'ente ar ar Dätä hnini M'onda.

6. Ha tsegi

Ar pa di faxki ar tsa da cubrir ya 125 hnini jar dätä hnini M'onda, di Ntheti ár nthogi objetivo, hño ko nä'ä mä ja ya xeni Nthuts'i 6 ne 12 ar Hmända nte 'mui ar ar Dähnini ar M'onda.

7. Mfatsi

7.1 Ar klase ar mfatsi

Ra 'wini 'bu*x*i ya xudi Nguu nsadi*s* da ntsoni ya hño 'wini xa hño , ir nge ar ar klase, nts'i nzäm'bu*x*i ko mahyoni ja yá 'mehni 'wini xa hño 'befis ir nge ar SNDIF ar EIASADC.

7.2 Ar xeni ne ya foxki

Da rajki hyax'bu*x*i ar 'nar 'wini 'bu*x*i ya xudi Nguu nsadi, ir nge ár nthuxupa ya nguu nsadi ne ar klase dá nä'ä dá persona di thoki ia ntsuni inscrita:

- a) 'wini 'bu*x*i ya xudi Nguu nsadi tse: Pa di nu di mui ra nhio ya: 'nar brik ar 'ba 'ñotho ar 'ba 250 ml, 'nar barra hí cereal hmuntsi 30 g, 'nar 'nar dätä xeni ixi deshidratada ar 20 ar g, ne 'nar 'nar dätä xeni ar oleaginosa 10 jar 12 g.; y

- b) 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa: Pa di nu di mui ra nhio ya nt'ot'e hingi perecederos mohi ar hño ñuni da permitan ar 'wini ar 'ba 'ñotho ar 'ba y/o ar dehe xi, 'nar platillo xí nzedi da pa ngatho k'ani, cereal hmuntsi, leguminosas y/o alimento 'rini meti ne ixi kani.

7.3 Te da ma nu ar da nt'ot'e

Ya nt'ot'e da gotho ya 'wini 'bu ya xudi nguú nsadies, ja yá yoho ar klasees, ya da foxki ko ya mahyoni ja ya te do ma nu ar hño 'wini xa hño ir nge ar SNDIF ar EIASADC mahyoni.

7.4 Tengu di mfatsi

Ar tengu ar mfatsi da domi ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda, da rajki k ara ar DIFEM, nja'bu komongu ya Domi Federales Transferidos a través de ar FAM-AS.

Yoho ya ar klasees da foxki di rangutho :

a) 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi ntset'i: ya jä'i di thoki ia tsa da 'nar 'nar dätä xeni hyax'bu ixi wa ixi kani pa ár 'wini komongu di rangutho 'wini 'bu ya xudi recibe.

b) 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa: ya jä'i di thoki ia komongu ya nt'ot'e mbo di rangutho 'nar domi ya nänä, tada, xahnate wa xahnate da tsifi jar hmunts'i, dá nuna oscila ar \$3.00 ma \$10.00 ne da gohi jar tsükua ar Mfats'i ar Go tzije Nguu nsadi, ar klase mpa, a ár 'mui b'ente jar hnini ne nu'u da destinada pa nä'ä da kuhu: 70% da ntoï ra ixi ne ya k'ani ne ya nt'ot'e perecederos da rangutho ya menús, 10% pa ar compra gas, 10% pa ar compra nt'ot'e ne 10% pa ar generación 'nar ts'oe pa dan toi, ma y/o ar xka ne ar mädi nuna ar nthuts'i utilitario honi ar 'wini 'bu ya xudi. Ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Mpa da ár 'befi ya captar ne ya bí thogi xa hño ar nt'ot'e mbo ja ya di rangutho. Ar DIFEM, ar SMDIF, ar Plantel nsadi wa 'na yá ja ngotho 'ye domi bojä ne ya ar nts'i pa xingu ja ya 'wini 'bu ya xudies nguú nsadies.

Ar Go tzije Nguu nsadi, ar klase Mpa, da ma con ya jä'i , ne ya ts'ut'ubi ya nguu nsadies da jäts'i jar Hmunts'i a través de 'nar tsükua gi ungumfädi, nu'bu bí eleva ar costo ar aportación ar nt'ot'e mbo di rangutho , pa mejorar 'wini 'bu ya xudi ya jä'i di thoki .

Ya dan toi ko ts'oe, da hai ar pa di faxki ne ar Go tzije Nguu nsadi tsa da da kja ya jar ra domi xka ar 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi ne, bí tsa da nuju a da yete ya ma'na 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi ar ar xkagentho wa ma'na ar hnini.

Ya dan toi ko ar aportación ar nt'ot'e mbo di rangutho ar tsa da buí ra tzo ya ngu 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi.

Dan toi ya nt'ot'e ar nts'i pa xingu jin da ntzo ar 'befi ar go tzije nguu nsadi, ar klase mpa, ja ya nts'i nzäm'bu ya nt'ot'e tsa toi ar, ya ne nuya mahyoni pa da ar jä'i di thoki ia nts'i nzäm'bu.

8. Da foxki ar da un

8.1 Ya jä'i di thoki

Bätsi, ne ya bätsi, da nuje de ar bexu ne ra komongu ar da muid ira nsadi, nguu nsadi, ko mal'wini xa hño wa hogu'mui ar xí thogi nzäm'bu dá, da ma ar nguu nsadi nt'uti nt'ot'i 'naxtui ne ar ubiquen nä'ä mä mahyoni jar hnini mextha ne xi mextha b'ente jar dätä hnini M'onda, inscritos ar pa di faxki.

8.1.1 He'mi ne te do ma nu par ada foxki

Ar mahyoni ja ya te i ma ja ar EIASADC 2023, ko ya ya jä'i di thoki , ge nuya:

a) ne ya bätsi, bätsi ne ya bätsi ma ja ya sea nt'ot'e nxoge Nt'uti nt'ot'i 'naxtui jar dätä hnini M'onda y buí ja ya hnini mextha ne xi mextha b'ente wa da nt'ot'e 'mui ya nguu nsadies da nä'ä mä ar clasificación ar nguu Ts'ut'ubi ar Nt'uti Pública (SEP), pertenezcan ar ar klase ya jä'itho wa ar nä'ä gi mä ar Nsokwuda nxoge pa ar Fomento nsadi (CONAFE); o

b) bātsi, bātsi ne ya bātsi da acudan da, ir nge ar ga nu'bu xí hño jar dātā hnini 'wini xa hño ár nthogi nguu nsadi, da mui ko mal'wini xa hño ya de ar 40% ran da noho ne noho y/o mañä 15% ar des'wini xa hño ya 'mui b'ente ;

c) da rajki ar ungumfādi pa ar llenado Nxoge ya campos ar Hem'í ko ar ya jā'i di thoki ia;

d) da ar nguu nsadi ne ya nānā, tada, xahnate ne xahnate ya jā'i di thoki 'yo ir nge ar ha di thoki ar pa di faxki;

e) 'nar pa nthä ar pa di faxki, tsa da 5 nzām'bu ne jar ka luga da njāts'i SMDIF, ya nuya tsūkuas ar jā'i di thoki ia ne da mui jār ar resguardo ar SMDIF:

- CURP ya jā'i di thoki ia.
- CURP ya jā'i ár 'befi ya jā'i di thoki ia.
- Hem'í de Ko de ya jā'i di thoki ia (di yenti ra mutsi).

f) hingi 'bui mbo jar huxa thuhu ya jā'i di thoki ma'na pa di faxki nguu nsadi wa 'na gi y

g) ma 'ra da njāts'i ár hnini he'mi mahyoni .

8.1.2 Ha di nhnu pa te di t'uni

Ar klasees, pa da t'uni prioridad ja ar pa di faxki ya bātsi, bātsi ne ya bātsi da:

a) 'buhu ko des'wini xa hño , a jar Plataforma, ir nge ya ga nu'bu xí hño jar dātā hnini 'wini xa hño , ir nge ya bexu pa ar bātsitho, bexu pa ar talla, talla pa ar bātsitho ne ya Índice ar Masa Corporal (IMC) pa bātsitho;

b) da presenten ntsu 'wini xa hño , nu'bu nzām'bu xi nthogi físico, ya 'mui ne ar bojä ja ya nts'i inocuos ne 'wini xa hños da satisfacer ya ndu pa da ntzi;

c) 'buhu bātsi, bātsi wa ya bātsi ko 'nar 'mui nthe hontho ne da zohni 'nehe ar Ts'ut'ubi nthoki Ts'ut'ubi we bí thogi xa hño;

d) 'buhu bātsi, bātsi wa ya bātsi ko dathi;

e) 'buhu di jāi di tsu n'a ra thogi tsutbi ha gä m'ui;

f) 'buhu bätsi, bätsi wa ya bätsi repatriadas;

g) 'buhu bätsi, bätsi wa ya bätsi, bätsi 'behñä privadas ar jär nthegi ya nja tsutbi nthoki ts'ut'ubi;

h) 'buhu bätsi, bätsi wa ya bätsi dar jai; y

i) ma 'ra da njäts'i är hnini he'mi mahyoni .

8.1.3 Da huxa ya thuhu

Ar DIFEM gi meya ya jä'i ya SMDIF, är 'befi njuts'i ar huxa thuhu , ja ya 'ye jar Plataforma ne är técnica ar bexu ne estatura.

Jä'i ya SMDIF, ar är 'befi ar di hmuntsi ne ar ar huxa thuhu ne, coordinará ko ya posibles ya jä'i di thoki jar plataforma, ko ya mahyoni jar ar ungumfädi jar nuya nge ja ya jeya agosto-noviembre. Ar da guadi ar ko ne ar ar ungumfädi, DIFEM ar tsa da petsi ne da ar SMDIF ar ungumfädi ya jä'i di thoki ne hnini nä'ä.

Trámite ko ya jä'i solicitantes, ja ya Plataforma destinada pa är ngäts'i, ar gratuito ne hingi ir boni är unen entre gatho ar pa di faxki.

8.1.4 Hem'í

a) hem'í ar ko tsa jä'i di thoki ia, da kja ar ora ar ar ko jar plataforma;

b) Ko dätä ar Comités ar go tzije ngu u nsädi, SMDIF ar tsa da da kja ne da ar DAyNF, ir nge är nthuxupa ya anexo jar nkohi ar Colaboración;

c) Ko dätä ya zänä ar 'wini 'bu ya xudi ngu u nsädi mpa, SMDIF ar tsa da da kja ne da ar DAyNF, ir nge är nthuxupa ya anexo jar nkohi ar Colaboración;

d) Ko dätä ne nthege da Comités go tzije ngu u nsädi, ar klase Tse, SMDIF ar tsa da da kja ne da ar DAyNF, ir nge är nthuxupa ya jar nkohi ar Colaboración;

e) hem'í ar ko ar 'wini diario 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi, tsa da pa di nu di mui ra nhio ir nge ar mfats'i ar go tzije Nguu nsadi ne ir nge ya SMDIF; y

f) gatho nu yá da njäts'i ár hnini he'mi mahyoni .

8.1.5 Da kha ar huxa thuhu

Ar hnini da kja á ne ra huxa thuhu di thoki ios ir nge nä'ä jar xeni Nthuts'i 92 heke XIV, xeni hne) ar Hmända ya Transparencia ne ya nthogi ar ungumfädi Pública ar jar dätä hnini M'onda ne Hnini; ne ya pa ar di hmuntsi ne ar da metsi ya huxa thuhu ya jä'i di thoki ne nt'uni ar huxa thuhu ya jä'i di thoki ja ya pa di faxkis y/o Dähä nte 'mui ar ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda, mahyonis; komongu ja ma 'ra deni ya ar materia.

8.1.6 'Mui xi hño ja ya jä'i di thoki

Ya bätsi, bätsi ne ya bätsi da nuje ko mal'wini xa hño wa hogu'mui ar xí thogi nzäm'bu dá da ma ar nguu nsadi Nt'uti nt'ot'i 'naxtui ne ar ubiquen nä'ä mäs mahyoni jar hnini mextha ne xi mextha b'ente jar dätä hnini M'onda, pets'i da a:

a) ga hä ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse wa Mpa Nxoge ya pa nguu nsadi mahyoni;

b) da tratados ko nt'emunsu, hñehe ne ko mahyoni jar ar seki da ar hingi tsutsa;

c) ja ar reserva ne ar privacidad ar ungumfädi jä'i; y

d) ma 'ra da njäts'i ár hnini He'mi mahyoni .

8.1.7 Njapi jar ya jä'i di thoki

a) Gi ungumfädi veraz ar pa ne ar 'mui;

b) jar caso ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse, ya jä'i di thoki da incorporar 'nar 'nar dätä xeni ixi wa ixi kani komongu di rangutho 'wini 'bu ya xudi;

c) di ne ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse 'betho gi inicio ya nsadi ne mbo ja ar ar nguu nsadi;

d) di ne ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa nu'bu ya 11:00 hora ne mbo ja ar ar nguu nsadi;

e) nu'bu 'nar jä'i di thoki ia da nu ko des'wini xa hño grave, ar DIFEM bí tsifi ar SMDIF ya pa ár ga nu'bu xí hño 'wini xa hño ;

e) pa Hogem'bu ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Mpa, uni njapu'befi mfädi ya utensilios ne ya xka, guardar deni ya da ño ra tzo ne da tsoni ko ya nt'axi pa ar 'wini ar nts'i; e

f) Gi ungumfädi nu'bu ar ar di thoki io 'nar ma'na Pa di faxki nte 'mui Federal, Estatal wa Hnini.

8.1.8 Numu ar hingi ntsoni

a) hingi tsoni ko ar nt'ot'e mbo di rangutho ;

b) hingi apegar bí ma horario da buí pa ar 'wini ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi;

c) hingi di neya nt'ot'e da gotho ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse wa Mpa, wa ya pa ngäts'i 'ña'ño ja ya buí jar pa di faxki;

d) Gi ungumfädi wa tsükuas falsos pa ár pa ngatho;

e) nzäm'bu xi Hmunts'i ar Ts'ut'ubi, go tzije nguu nsadi wa ar SMDIF, detectada ya da nu hontho pa ir nge ar DIFEM jar di gatho ko ar SMDIF;

f) nu'bu ar mfats'i ar Go tzije Nguu nsadi acumule yoho gi ungumfädi nu'bu hingi ntsoni ja ya nge;

g) hingi concluir ar captura huxa thuhu ar pa ne ar 'mui;

h) hingi ar entregue jar pa ne ngetho ge jar hmä "Ko dätä ar Comités ar go tzije nguu nsadi", "Ko dätä ya zänä ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa", jar hmä "Ko

dätä entrega ne nthege Comités go tzije nguu nsadi, ar klase tse jar hmä" ne ár "Hem'í ko ar 'wini he'mi hyax'bupa ar 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi, ya pa da njäts'i DIFEM;

i) ga otuje ya proselitismo a favor de 'nar candidato wa partido mfämuhñä ko ya foxki derivados ar pa di faxki; y

j) ya 'ra da njäts'i ár hnini He'mi mahyoni .

8.1.9 Numu hindi ya jä'i

Da di mpot'äui wa definitiva ar entrega 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies jar nt'ot'e ar jar di kja ya nuya di shifi:

a) nä'ä hingi ar ko ar ungumfädi huxa thuhu jä'i di thoki ar ciclo nguu nsadi mahyoni;

b) ne ya mbo ho bí ngu ya nt'ot'e ya pa dan ntsi hingi ntsoni ya nkohi nsu ne nt'axi, ir nge ya da nu hontho pa ir nge ar DIFEM jar di gatho ko ar SMDIF; y

c) nu'bu ar ts'o njapu'befi ne 'mui ya nt'ot'e ra ntsi, ra mexa y/o xka 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi.

8.1.9.1 Mpot'äui

a) Gi ungumfädi pa da pa ngatho jar pa di faxki;

b) nu'bu ya nkohi físicas ar 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi hingi kja ya uso ya tzo ar pa di faxki; y

c) da kja jar ya ar 'bede 8.1.9;

8.1.9.2 Di thaki ne zamu ar pa di faxki

a) da kja jar alguno ya ar 'bede 8.1.8;

b) da di thoki io 'nar ma'na pa di faxki nte 'mui Federal, Estatal wa Hnini, da ar hnini he'mi mahyoni ; y

c) hingi ma ga hä ar njapu'befi.

8.1.10 Di rangutho ja ya jä'i di thoki

a) ya jä'i di thoki tsa da tsoni ko ar nt'ot'e mbo ar di rangutho ;

b) nthä ya pa di faxki ya jä'i di thoki , ar Hmunts'i ne ya nänä, tada, xahnate wa xahnate pa jar nt'ot'e 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies Mpa ne entrega 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies ar tse ;

c) jar ja ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies ar tse , da 'wini 'nar nä'ä bí ar ar nguu nsadi; y

d) jar ja ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies Mpa, ne ár ntsi ne mädi nuna ar nthuts'i xka da motsi bí ar ar nguu nsadi.

8.1.11 Da huadi ja ya jä'i di thoki

Ar huadi da t'uni nu'bu deje ar da wat'i jar plantel Nt'uti nt'ot'i 'naxtui inscrito jar ar pa di faxki wa hi'nä 'mui ya nu'bu da 'yadi bí muidi nguu nsadi a través de ar plataforma ko ya jä'i di thoki .

9. Nguu nfatsi to Kuat'i

9.1 Hnini Hg'mi mahyoni Federal

Ko ya Nacional pa ár nte Hmuntsi ja ya mengu, a través de jar 'mui nxoge go tzije ne nte gatho.

9.2 Hnini He'mi mahyoni Estatal

Ar mfats'i ñut'i ne ga nu'bu xí hño ar pa di faxki ge ar hnini ár 'befi ar normar ar pa di faxki.

9.3 Hnini nzaya japi da hoki

DIFEM a de jar 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar ge ár ár 'befi ar da kja ar pa di faxki.

9.4 Mfats'i ar ñut'i ne Ga nu'bu xí hño ar pa di faxki

9.4.1 Di hmuntsi

Ar Ts'ut'ubi, bí ya:

- a) ndä, ma ar 'befi ar jä'i titular jar 'mui Nxoge ar DIFEM.
- b) nguu Ts'ut'ubi, ma ar 'befi ar jä'i titular jar 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar;
- c) yoto nzunt'i ja ya nuya:
 1. ndä jar nguu Ts'ut'ubi Domi;
 2. ndä jar nguu Ts'ut'ubi Nt'uti;
 3. ndä jar nguu Ts'ut'ubi nzaki;
 4. ya jä'i titular ar Subdirección Mfatsi ne Orientación 'wini xa hño Di hmuntsi;
 5. jä'i titular ar Subdirección 'yot'e Ar nts'i pa xingu;
 6. ya jä'i titular ar Subdirección Asistencia 'wini xa hño ma meti Nguu nsadies;
 7. ya jä'i titular ar ar xeni ar ungumfädi, Planeación, Pa di faxkición ne Ga nu'bu xí hño;

d) ndä jar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría, nä'ä da ar jä'i titular ar jar Interno ar Nä'ä gi mä ar DIFEM; y

e) ndä jar 'mui civil wa institución académica;

Kadu 'nar gothote ar Ts'ut'ubi, da nwenda xta t'ets'i 'nar jä'i, ar 'befi mbo jar ts'ut'ubi, da honorífico.

Ya nt'ent'i jar mfats'i ar ya dätä nt'ets'i xi hño, nu'bu, ar jä'i nuna bätsi mi handi ar ndä da mets'i nt'ets'i hño.

9.4.2 Hmunts'i

Ar Ts'ut'ubi, sesionará trimestralmente jar ordinaria ne nä'ä da nja ar bí extraordinaria nu'bu mahyoni.

Ar jä'i nuna bätsi mi handi jar nguu Ts'ut'ubi ar Ts'ut'ubi, expedirá jar hmät'í ya nkohi ar jä'i nuna bätsi mi handi ar ndä ar mfats'i, ko hñu ya pa komongu mínimo pa sesión ordinaria ne da sesión extraordinaria, ko 24 ar hora ante.

Nthädi hä ja ya ne ya jä'i ar mfats'i tsa da invitar ar yá Hmunts'i da servidores públicos, académicos wa ya jä'i jar hnini civil da general, 'mui intervención ar mäs mahyoni pa da enriquecer ya 'na'ño instituto técnicos, ya bojä wa 'na gi nt'ot'e.

Pa da ya Hmunts'i ordinarias ne 'mefa ar Ts'ut'ubi, 'buhu válidas, ar tsa da contar ko ya asistencia japi mäs 'na yá ja ngotho, siempre ne nu'bu ar ya jä'i nuna bätsi mi handis ar ndä ne ar secretaria ar mfats'i nja'bu komongu ar jä'i ndä ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría wa yá nge suplentes, mfämuhñä acreditados.

Nu'bu hingi mahyoni pa da du'mi ar sesión correspondiente, bí realizará 'nar ñoho hmät'í mbo ja ya 30 t'olo ora nuya ne ar sesión ar tsa da bí válidamente ko 'bui yoho ya nzunt'i ntnt'i, ne nu'bu ar ya jä'i nuna bätsi mi handis ar ndä ne ar secretaria ar mfats'i, ne ar jä'i ndä ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría wa yá nge suplentes, mfämuhñä.

Da kja 'nar tsükua gatho ne kadu 'na ya Hmunts'i, kadu 'na ya nkohi tomados, ne nthädi hä, rtsa da firmada ir nge ya jä'i da gotho ar mfats'i.

9.3 Mfats'i

Ya mfats'i ar Ts'ut'ubi,:

a) Da puede ar di hmuntsi ar Huxa thuhu ya jä'i di thoki , nja'bu Komo jäts'i ya criterios ñut'i casos hontho ne, da procedente, Nu'bu ar tsa ga hoki ár unen entre gatho ar pa di faxki. Ar entenderá ya casos hontho, nu'bu ya jä'i jin da yede ko alguno ya he'mi ar pa di faxki, pe hne ja ar mfatsi pa gi hä ja ya mal'wini xa hño wa ntsu 'wini xa hño , exclusión ja ya 'mui wa b'ente, komongu atribución exclusiva ar ts'ut'ubi, nu'bu ar tsa ga hoki;

b) Nu'bu ar tsa ga hoki ar pa ngatho ar 'ra'yo y/o ya jä'i di thoki , nxoge ár nt'ot'e ar pa di faxki;

c) da t'ot'e y/o nthogi da foxki ne dähä pa gi ga nu'bu xí hño bí ha di thoki ar pa di faxki, nja'bu komongu pa ntsoni ja yá 'befi;

d) emitir ne modificar yá lineamientos internos;

e) nthogi yá nyokwi mahyoni ja ya nge pa nä'ä nu'bu ar tsa da ar ha di thoki pa di faxki ja ya 'mui jar favor ya jä'i di thoki ; y

f) ya 'ra contenidas ja ya nge.

10. Hanja di kja

10.1 Ha di ar ar pa di faxki:

10.1.1 Di hmuntsi ar Huxa thuhu Di thoki ios

10.1.1.1 Di hmuntsi pa 'nar nguu nsadi

a) pa ar unen entre gatho ar 'ra'yo ya jä'i di thoki ja ar pa di faxki, ar director wa ar ha Nunar ndä xahnate nguu nsadi tsa da da kha ár zohni 'nehe ir nge ya tsükua dirigido ar SMDIF;

b) el SMDIF solicitará ya tsükua ja ar DAyNF ar unen entre gatho ar ar nguu nsadi, siempre ne nu'bu cumpla ko ya 8.1.1 He'mi ne xeni jar) ne hingi cuente ko 'nar pa di faxki alimentario. Ar zohni 'nehe tsa da pa ngatho nuya ya bede: hnini, thuhuu ar ar nguu nsadi, clave jar ngú, turno, ar klase ar nguu nsadi (nt'uti ya bätzi , primaria wa secundaria), ar klase jar pa di faxki ne yá 'bede ya jä'i jar di thoki ;

c) jar caso hingi tsoni ko criterio b'ente , tsa da pesar ne medir ngatho jar nthogi nguu nsadi ne pehni 'nar mahyoni ar bede jar Excel ko nuya ya bede: thuhuu skwela solicitante, CCT, CURP ar tsa jä'i di thoki ia, bexu, estatura , pa nacimiento ne pa ár toma ar bexu ne talla; da jäts'i ntsoni ja ar criterio señalado jar xeni b) ja ar 'bede 8.1.1;

d) pa Hogem'bu ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa 'nehe da tsoni ko criterios focalización ar 8.1.1, ar tsa incorporar sea siempre ne nu'bu cuenten ko ya ngu pa ar 'wini 'bu ya xudi ne anka ra nja wa da dé ar baja 'nar nsadi di thoki; ya da ar DIFEM hingi construye, nixi instala nixi equipa 'wini 'bu ya xudies;

e) pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse Honto ar atenderá ar za ár nthe nt'uti ya bätzi ne primaria; y

f) En caso ja da existan solicitudes unen entre gatho ar pa di faxki japi ar ciclo nguu nsadi wa mbi ar xi cerrado jar huxa thuhu ya jä'i di thoki ar hnini ja ar cien por nthebe ma, posibles ya jä'i ar ar nguu nsadi solicitante ar tsa da pa ngatho ar Xtí ciclo nguu nsadi, siempre da cumpla ko ya he'mi ntsoni jar ar pa di faxki.

'Nehe, pa ya nguu nsadies da soliciten ar pa di faxki ár ar klase, 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa:

a) ar DIFEM visitará ar made nguu nsadi pa ga otuje 'nar estudio factibilidad ne gí hñeti ha ke ar cuente ko ya he'mi ar espacio ne ar mfats'i ja ya nänä, mengu mengu, xahnate wa xahnate;

b) 'nar pa bi nthädi hä ar zohni 'nehe, bí formará ar Go tzije Nguu nsadi ar klase Mpa, ar da participarán ya nänä, tada, xahnate wa xahnate mengu ya jä'i di thoki , ja ya di gatho ko ar jä'i docente, ar SMDIF ne ar DIFEM; y

c) ra SMDIF ar tsa da habilitar y/o rehabilitar ar infraestructura ne ar xka pa ya anka ra nja físicos ho operen ya 'wini 'bu ya xudies Nguu nsadies.

10.1.1.2 Hanka de kja ja ya di thoki

a) ar SMDIF ar bí Nxoge ko ar DIFEM jar da foxki ne honja pa ar ne Ntheti ya jä'i di thoki ;

b) bí gi dui ko ár ar bexu ne estatura ar tsa jä'i di thoki ia inscrita ya nguu nsadies ar pa di faxki; hem'í ko tsa ya jä'i di thoki ia; da un ya bede ar hem'í plataforma pa ár ngäts'i; y

c) jar ya jä'i di thoki ar realiza a través de ar plataforma, ir nge ya ga nu'bu xí hño jar dätä hnini 'wini xa hño , ir nge ya indicadores bexu pa ar bätsitho, bexu pa ar talla, talla pa ar bätsitho ne ya Índice Masa Corporal pa ar bätsitho.

10.1.3 Di hmuntsi ar Comités Go tzije Nguu nsadi

a) ya SMDIF da 'ñäni da Mfaxte ja ya 'mui ja ya di thoki , a través de Comités ar go tzije nguu nsadi, gatho ir nge ya nänä, tada, xahnate wa xahnate mengu ne bí nja'bu bí nä'ä nu'bu ar tsa da ne ar 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi ar elabore, ar entregue ne ar ir nge ya jä'i di thoki mbo jar skwela nonxi Mbehe 'betho ar inicio nsadi pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi ar tse ne, pa Hogem'bu ar 'wini 'bu ya xudi Mpa, nu'bu ya 11:00 hora.

b) cada mfats'i ar go tzije nguu nsadi tsa 'bui mfaxte tsokwa menu ya nänä, tada ar mengu, xahnate wa ya jä'i di thoki , ja ya 'mui nguu nsadi, da kuhu bí:

- wa ndä (a).
- wa Tesorero (a) pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi Mpa ne Ndä Ts'ut'ubi (a) pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi ntse
- wa Ár 'befi 'wini xa hño ne Nt'uti 'wini xa hño .
- wa Ár 'befi ar hño 'wini xa hño .
- wa Ár 'befi ja ya 'wini xa hño .
- wa Ár 'befi ar huerto nguu nsadi (ja ya casos da applique).

10.1.4 Nthege:

a) pa 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies ar tse da ar bí ya zänä ir nge ya nts'i nzäm'bu 'bui ja ar DAyNF, ja ya ngu ha hnini da SMDIF ár njäts'i pa ár ngäts'i; ge ar SMDIF, ár 'befi jar Nthege ja ya nguu nsadies ir nge ar pa di faxkición ne ar huxa thuhu da DAyNF ar da rajki ar SMDIF. Ya Comités Go tzije Nguu nsadi, ar klase Tse entregarán diariamente ar jä'i di thoki ia, bí gäts'i 'nar ko jar jar hmä "Hem'í ar ko ar 'wini diario 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi", nä'ä entregarán ar bí ya zänä bí SMDIF pa ár;

Ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies ar tse da uni ar ar bí continua, hinda interrupciones, jar ñut'i nä'ä nu'bu ar tsa da ar seki da ar go tzije estipulado jar ar xeni Nthuts'i 4º da, nä'ä hingi nuna ar dängo ya zänä ja ar SMDIF;

b) pa ya 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Mpa: ya nt'ot'e da entregados jar mfats'i go tzije nguu nsadi, ya mfaxte ja ya nguu nsadies beneficiados wa jar lugar da njäts'i, de acuerdo a ar pa di faxkición ar DIFEM, ko mahyoni yá 'bede ya jä'i, nts'i nzäm'bu ne 'bede ya pa hábiles nguu nsadies; pa da prepare ya nts'i nzäm'bu ar DAyNF da rajki; y

c) ar ár 'befi ar ya nt'ot'e ra ntsi tsa gí hñeti ha yá 'bede pa di faxkida, ne da ar ar Nthuts'i ar ya UCC; gí hñeti ha hñuts'i ya lote, ar pa jin dan tzo ne ya 'mui ya nt'ot'e, ya ár jár ár ne entera ár 'befi ne, jar nt'ot'e ar acreditar ar ts'o ar 'ye xkagentho, hingi ar da 'yot'e reposiciones.

10.1.4.1 Ne 'wini ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies:

a) ar entrega ne ar 'wini ya 'wini 'bu ya xudi ja ya di thoki ios tsa da efectuar ar 'betho ar inicio nsadi pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi Ar tse ne, pa Hogem'bu ar 'wini 'bu ya xudi Mpa, nu'bu ya 11:00 hora, jar nsadi, ko ar ntsuni 'wini xa hño jar nthogi nguu nsadi;

b) pa Hogem'bu 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi tse, tsa da rangutho ar ko 'nar 'nar dätä xeni ixi wa verdura fresca, ngu nä'ä indica 'bede ar 7.4. ja ya presentes nge;

c) pa Hogem'bu ar 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi Mpa, tsa da pa ngatho ar ixi ne k'ani, ngu nä'ä indica 'bede ar 7.4. ja ya presentes nge;

d) pa 'nar dätä eficacia ar ar pa di faxki, ar rangutho jar nthege 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies ko dähä ar orientación ne ar Nt'uti 'wini xa hño da mejoren ya hábitos go tzije ne nt'axi ya jä'i di thoki ne ya nänä, tada, xahnate wa xahnate ar mengu, nja'bu komongu 'ñäni da mfaxte, ar Hmunts'i ja ya 'mui ne ya da kha nte gatho; y

e) jar casos ndu nzafi dätä, mecánica ya entrega ne ya 'wini da determinada ja ar hnini he'mi mahyoni Estatal jar di gatho ko ar hnini he'mi mahyoni Federal.

10.1.5 Proceso ar Migración ar ar klase 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse da 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa:

a) jar DAyNF, di gatho ko ya SMDIF jar da tsifi ya sea di thoki ko 'wini 'bu ya xudi nguu nsadies ja ar ar klase tse, ja ya migrar ar bí gradual ar ar klase Mpa, ne nu'u da contar ko ya he'mi espacio ne ar za ár nthe ja ya ar mfats'i ja ya nänä, mengu mengu, xahnate ne xahnate mahyoni pa ar ha di thoki ar pa di faxki.

10.1.6 Ga nu'bu xí hño ar ar pa di faxki:

DIFEM ar tsa da t'uni da yoniki nthä ya nt'ot'e ja 'nar ya jä'i di thoki ; y/o ga otuje ár ar bexu ne estatura pa ar ga nu'bu xí hño impacto jar dätä hnini 'wini xa hño bätzi, bätzi ne ya bätzi ya moxte.

Ar DIFEM da nuá ne ar pa di faxki bí opere ja ya di thoki de acuerdo a ya presentes nge, nä'ä da ga otuje nzenwa supervisión ya SMDIF da jwati gí hñeti ha ya 'na'ño etapas ne da kha ar pa di faxki, nja'bu ngu da 'yadi ne 'ye ya nt'ot'e.

Ya promotores ar pa di faxki ár ar klase 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi tse ne ya Mpa, ja ya SMDIF tsa:

- a) validar Huxa thuhu di thoki ios ko ya directores ya sea di thoki ;
- b) da kha ne da Plan 'befi 'befi ko pa di faxkición ir nge ar hem'i establecido ja ar hnini Ejecutora;
- c) da nu correcta ár nt'eni ja ar xkagentho bí nzäm'bu a través de ya da nu ngu nsadies, pa da 'nar ga nu'bu xí hño jar ha di thoki ne da mä 'met'o 'nar ts'o anca da kja;
- d) da kja ya Comités go tzije Nguu nsadi bí inicio ar ciclo ngu nsadi ne recopilar ar ungumfädi pa ar di hmuntsi jar hmä "Ko dätä ar Comités ar go tzije ngu nsadi;
- e) 'ñäni ne da mfaxte di hmuntsi jar ha di thoki ar pa di faxki, a través de ya comités encargarán ar ar recepción, mfädi, entrega y/o ja ya 'wini ya foxki ar nts'i pa xingu;
- f) implementar dähä orientación ne Nt'uti 'wini xa hño , aseguramiento ar ar hño, nja'bu komongu ar Hmunts'i ne ya mfaxte di hmuntsi, pa da 'ñäni 'nar go tzije correcta;
- g) Mfaxte ja ar ar nts'i frescos da rangutho ya nts'i nzäm'bu ne 'nar dätä xeni;
- h) ar pa di faxki da nu ne apego gi nge ha di thoki ne nä'ä establecido jar nkohi ya colaboración xki 'yot'e ko ar DIFEM;

i) gi meya da xahni ne gi ga nu'bu xí hño ja ya sea di thoki ar ha di thoki ar pa di faxki; y

j) gi meya jar mfats'i 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies materia 'wini xa hño ne 'ye ar nts'i.

Pa ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa:

a) da ar ko 'bats'i civil pa gí hñeti ha ya nkohi ja ya ngu ar 'wini 'bu ya xudies nguu nsadies ne di gatho ko ar SMDIF, gi 'yot'e ya ar hne, pa ar hño anca da kja ar ar xkagentho;

b) ar SMDIF wa 'na yá ja ngotho da mets'i 'ye domi Bojä ne ya ar nts'i pa xingu ja ya 'wini 'bu ya xudies, hontho ya tsa 'ye ar mfats'i ar Go tzije Nguu nsadi ar klase Mpa; wat'i, nu'bu 'bu mahyoni ar reubicación nt'ot'e pa mfatsi ma'na 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi, hontho ar DIFEM da nu'bu ar tsa ga hoki nä'ä ar ne ar SMDIF 'nar gi ungumfädi ko ya detalles yá 'ñäni;

c) ar SMDIF da kja á 'nar expediente ya 'wini 'bu ya xudi nguu nsadi nä'ä da mets'i yá ya avances ar desprendan ja ya nzenwa supervisión pa brindar asesoría jar ha di thoki jar pa di faxki ne ár nte ya Honja;

d) ar mfats'i, jar di gatho ko ar SMDIF, ya ga otuje ar monitoreo ar pa di faxki jar ámbito mahyoni. Ya SMDIF tendrán ár ntsoni ar pehni ar ungumfädi pa ar ga nu'bu xí hño ya zänä jar hem'í "Ko dätä Ya zänä ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi Mpa"; y

e) ar mfats'i, jar di gatho ko ar SMDIF, da ár 'befi ya da nä'ä gi mä ya nt'ot'e ar 'wini 'bu ya xudi jar ko ya PEPS (Ra iji na, k ora ya yaku) pa nä'ä nu'bu ar tsa da ar adecuada rotación nt'ot'e ne ntsoni ja ar pa jin dan tzo. Ar 'ñuse ar nuna ar nt'ot'e, ar tsa da notificar ja ar SMDIF da retirar ya nt'ot'e, nä'ä ne nu'u hingi da ir nge ar DIFEM.

10.1.6.1 Bi nthe jar ar xeni ar Nă'ă gi mă ar hño ga otuje nuya ya dăhă:

a) gí hñeti ha ya anka ra nja pa resguardo nt'ot'e ts'ojă' gi tzije, ntsoni ya nkohi físicas almacenamiento ne ya prácticas ar 'ye producto, nă'ă 'bui nuwa jar ar he'mi mahyoni aplicable, pa nă'ă SMDIF ar tsa da contar ko nuya tsukua:

- Certificado wa ya ficha nt'ot'e hontho nă'ă gi mă ar plagas aplicado. Nuna ar 'befi tsa ga otuje ar tsokwa menu 2 'nandi ya jeya.
- Fotografías jar espacio ne ya nkohi resguardo ya nt'ot'e.
- Ko Primeras Entradas-Primeras Salidas, nja'bu komongu nă'ă gi măes inventario.

b) da xahni ya jă'i operativo ar pa di faxki, respecto a ya te ne 'ye producto, nă'ă da japi ár tsa da reproducir ko 'ra jă'i involucrado ne ko ya Comités 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies ja ya nguu nsadies.

Ar tsa da 'yani ar Manual "Buenas Prácticas ar Nt'axi ne Almacenamiento ar Nt'ot'e Ts'ojă' gi tzije" ngu ya he'mi mfatsi ja ar página http://difem.EDOMÉX.gob.mx/tsukuas_de_interes;

c) Atender reportes incidencia ja ya nt'ot'e da gotho ar pa di faxki, nă'ă da notificar ar da UCC ko nuya ya bede:

- Thuuhu.
- Anka de buí, lote ne pa jin dan tzo.
- Pa ndi zoho.
- Nă'ă ar da iji.
- Ar klase.
- Yá 'bede ya ar jin da buí ra tzo.
- Nkohi.

* Ar producto reportado ko desviación hño da gohi zedi ja ya ga nu'bu xí hño ya jă'i ar UCC pa ar tsa da jăts'i ga nu'bu xí hño.

Ar DIFEM hingi da ár 'befi, hingi da reposiciones nixi cambios nt'ot'e ar nts'i pa xingu, hontho nu'u ja wa anomalías da 'ñu ja hogu'mui ya 'mui y/o ya ya nt'ot'e ar

nts'i pa xingu, tales como prácticas xi hño ja ar 'ye ne resguardo, desastres naturales, ya vandalismo wa nt'ot'e contaminados ya plagas.

10.1.7 Dähä di rangutho

Pa incidir jar hábitos ar nts'i pa xingu 'wini xa hños da 'nar dätä hnini ar 'wini xa hño jar nthogi, bí ar gatho dähä ge pa ngatho pa da tsoni 'nar mäs xi hño ya foxki jar ar pa di faxki:

a) Orientación ne Nt'uti 'wini xa hño . Ar DIFEM gi meya ne hñei nsadi ja ar SMDIF pa ár ko ya jä'i di thoki ar pa di faxki;

b) aseguramiento ar ar hño ne ya Inocuidad ja ya nts'i. Ar UCC ar DAyNF gi meya ya jä'i ya SMDIF pa ár nt'ot'e ne ya difusión ja ya Comités 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies; y

c) Hmunts'i ne ya mfaxte di hmuntsi. Ya Comités 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies ya ár 'befi ar difundir ar ar nguu nsadi ne, ko ya nänä ne ya mengu mengu, xahnate ne xahnate ya jä'i di thoki , ar ungumfädi da rajki ir nge ar DAyNF, nt'uti ne ya orientación 'wini xa hño , nä'ä permita da uni honja xi t'ot'i nzaki 'wini xa hño.

10.2 Da ncambia ar nguu nsadi ne ya jä'i di thoki

Ar baja wa ya jä'i di thoki da realizado ir nge ar SMDIF, ya nu'bu da 'yadi 'na jar DAyNF, ir nge ar nt'ot'e indicado jar 'bede.

10.1.1 Proceso pa pa ngatho 'nar skwela.

Ts'ut'ubi nu'bu ar baja 'nar ar nguu nsadi, SMDIF ar tsa da reubicar ar 'bede ya jä'i di thoki ios mi 'bui ar ar nguu nsadi ja 'nar 'ra'yo wa 'yani 'ra ya 'ra ar nguu nsadi Nxoge ar ciclo nguu nsadi mahyoni, ar bí nä'ä ar hnini nzäm'bu ár ya jä'i di thoki , previa ár seki jar hnini He'mi mahyoni .

11. Ge pa ngatho

Ya ngu da ma ya da foxki ar di gatho mahyoni, pa da nä'ä nu'bu ar tsa da ne yá dähä hingi ar wa da kja mas ko ya pa di faxkis nte ja ya 'mui wa dähä ts'ut'ubi.

11.1 Ja ya nkohi ar ngatho

Ar DIFEM da nkohi ar Di gatho ko ya SMDIF da operen ar pa di faxki, mbo ja ya 30 pa naturales, jar he'mi ar presentes nge.

'Nehe, ar tsa tsapi yá dängo ya nkohi da mahyoni dependencias ne ya Ntsuni ar nts'ogi pública federal, estatal ne hnini, nja'bu komongu ko Ntheti nsadi wa ma'ra ko ar finalidad ar tsoni ko ar objetivo ar ar pa di faxki.

11.2 Ngatho

Ya domi ar pa di faxki bí thogi xa hño jár apego ar he'mi mahyoni federal ne estatal, tuhni ne ar Hmunts'i ne ya aplicando ya domi federales ne estatales ir nge ar Hmända di gatho bixka pets'i. nja'bu komongu 'ñäni ar ko ya SMDIF ne Comités 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies.

11.3 Da un ngatho

Ar di gatho hño ya niveles ar Ts'ut'ubi (Federal, Estatal ne Hnini) planear, bí thogi xa hño ne ejecutar ya dähä ar pa di faxki nä'ä mi ntsoni ja.

11.4 Nt'eni

Jar 'mui ya Go tzije ne ya 'wini xa hño Familiar ar nuna bätsi mi handi uni ar ga nu'bu xí hño da ár nt'ot'e ar pa di faxki.

Jar 'mui ar Finanzas, Planeación ne ntsuni pets'i komongu bí thogi xa hño ne optimizar njapu'befi ne 'muji ya domi Nu'bu ar tsa ga hoki ar Organismo, proponiendo jar jar 'mui Nxoge ya t'eni mahyoni pa ntsoni ja ya m'efi pa di faxkidas ja ya nt'ot'e fiscal.

12. Da foxki ya Mfaxte ja ya 'mui

'Befi Nxoge ja ya Comités ar go tzije Nguu nsadi ja ya ar nguu nsadi:

a) ar mfats'i ar go tzije nguu nsadi, tsa da asta ár Ntheti xi hño wa conformación ja 'nar 'ra'yo mfats'i, ko ar finalidad nä'ä hingi ar pa di faxki ar inicio ya ciclo nguu nsadi ne jar nt'ot'e ar da ehese ya jä'i da mpati yá 'befi ya ja ngotho ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies nu'bu jar ar xkagentho;

b) ya jä'i ja ngotho ar go tzije Nguu nsadi da forme jar Hmunts'i, hingi tsa ocupar ar 'befi nt'udi njohya yá 'muise, nixi da servidoras wa servidores públicos jar alguno hñu ya órdenes ar ts'ut'ubi, asociación partidista, ja ya mfämuhñä wa nikja;

c) ga hä ne da hnu ar jin dan tzo, ar lote ne ya 'mui ya nt'ot'e ts'ojä' gi tzije. Ar nt'ot'e ya existir uni irregularidad 'na t'olo ora, ár recepción, hingi da mä hä ya ne Nt'ungumfädi ar SMDIF nä'ä tsa da uni xeni da UCC ar DAYNF ar bí inmediata;

d) resguardar ne gi 'ye mfädi ya nt'ot'e ar nts'i pa xingu, evitando 'na 'mui nthede da ponga jar hogu'mui ár ntheki 'mui ne hño;

e) 'na alteración da sufran yá nt'ot'e ya malas prácticas ar nt'axi y/o almacenamiento, da ntsoni ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies; y

f) difundir ar ar nguu nsadi ne ko ya nänä ne ya mengu mengu, xahnate ne xahnate ya jä'i di thoki , ar ungumfädi da rajki ir nge ar DAYNF, referente jar Nt'uti ne ar orientación 'wini xa hño , da permita da uni honja xi t'ot'i nzaki 'wini xa hño.

Ts'ut'ubi nu'bu ya 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Ar tse :

a) ga hä ya 'nar dätä xeni , verificando jar jin dan tzo ne ya 'mui ya nt'ot'e, acomodar ya jar nguu jar Hmunts'i, da ya jä'i di thoki ; y

b) Da shifi ya nänä ne ya mengu mengu pa, ar xahnate ne ar xahnate ya jä'i di thoki , dige ar ha di thoki ar pa di faxki, ja ya apego jar nä'ä ja ya nge.

Ts'ut'ubi nu'bu ya 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies Mpa:

a) ga hä ne da hnu ya nt'ot'e ts'ojä' gi tzije, gi hñeti ha ya lotes, ya jin dan tzoes ne ya 'nar dätä xeni, ir nge ar Nthuts'i liberación 'befi ir nge ar UCC, nja'bu Komo ar hño dätä ya; ya da, ar mfats'i ar ár 'befi njapu'befi ne 'ye xkagentho ne, jar nt'ot'e ar acreditar ar ts'o ar 'ye xkagentho, hingi ar da 'yot'e reposiciones;

b) tsoni ko ya hábitos nt'axi pa ar 'wini ar nts'i ne hoki ya nä'ä mä ya directrices nt'axi ne sanidad, nja'bu komongu ya Criterios hño 'wini xa hño ;

c) ga otuje dähä aseguramiento ar hño ne mfädi ya nts'i ne te prácticas almacenamiento;

d) da kha 'nar inventario nt'ot'e, xka ne utensilios ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi ar inicio ne ar ngäts'i tseti vacacionales y/o bí semestral;

e) da yete ar cambio ar área física ho bí elaboran ne almacenan ya nts'i, de acuerdo a ya directrices prácticas nt'axi ne sanidad jar nt'ot'e nts'i;

f) ga otuje periódicamente asambleas pa evaluar ár nte jar pa di faxki ne gaotuje ya ajustes mahyoni;

g) da kja 'nar libreta nä'ä gi mä foliado wa ar he'mi florete da tsa da ya mfats'i mbo jar 'wini 'bu ya xudi nuna ar da ñutsi ya domi a cada mpa ya 'nar dätä xeni 'wini xa hño s; y

h) ar ngäts'i ár gestión, ar mfats'i ar go tzije Nguu nsadi ar klase mpa tsa da Xtí mfats'i 'nar dahnini financiero 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadi ne realizará ar entrega ya llaves ar local, inventario ya nt'ot'e, utensilios y/o mädi nuna ar Nthuts'i wa xka, ho o instalado.

12.1 Mfats'i jajni ja yá nsu ne

Tsa da existir 'nar COCICOVI, ir nge ya nsadi di thoki ko ar pa di faxki, da pa di nu di mui ra nhio ne vigilado ir nge ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría ar ar GEM.

Nu'bu COCICOVI da mfaxte ja hñu contralores ja ya 'mui (mfaxte ya jä'i), ne ya t'ets'i ir nge 'nar hmunts'i ya di thoki.

Principal ár función da vigilar ntsoni ja ar ha di thoki ar pa di faxki, ja ya estricto apego ja ya nge, hinda involucrar ar ja ya 'befi ar 'wini 'bu ya xudi Nguu nsadies.

13. Da ma

13.1 Nt'ot'e ar da ma

Ar difusión ar pa di faxki bí realizará jar ngäts'i nä'ä establece ar Hmända nte 'mui ar ar Dähni ar M'onda, nja'bu komongu ja ya nt'ot'e da njäts'i ár mfats'i.

Ya presentes nge, da ko jar ar he'mi mpa'bu xidi mfädi "Gaceta ar el Ts'ut'ubi" ne da traducidas ya hñä ya originarias ja ya hnini jä'itho mä s representativos ar ar, ya ne nuya da da nt'uni mfädi jar página xidi mfädi DIF dätä hnini M'onda.

Nä'ä mä nä'ä establecido jar ar xeni Nthuts'i 18 ar Hmända nte 'mui ar ar Dähni ar M'onda, ngatho ar tzukhua da pa da mats'i ne ar 'mui pa di faxki, tsa da ár Xtí 'bede:

"NUNA AR PA DI FAXKI AR PÚBLICO, AJENO MA 'NA PARTIDO MFÄMUHÑÄ. QUEDA PROHIBIDO JÁR NJAPU'BEFI PA NGÄTS'I 'ÑA'ÑO JA ÁR NTE 'MUI. NÄ'Ä 'YOT'E NJAPU'BEFI YA DOMI NUNA AR PA DI FAXKI TSA DA DENUNCIADO NE SANCIONADO HONTHO YA YA TS'UT'UBI YA NÄ'Ä MÄ NÄ'Ä MÄ AR HMÄNDA AR MATERIA".

Vía Internet:

A través de ar página: <https://difem.edomex.gob.mx/>

Correo electrónico: difem@edomex.gob.mx

13.2 Nzohme

Ar hmät'í da 'befi ir nge ar Ts'ut'ubi ja ar Dähni ar M'onda, a través de ar DIFEM, ja ya nt'ot'e da njäts'i ár hnini he'mi mahyoni , siempre ne nu'bu exista disponibilidad presupuestal da incorporar ya 'ra'yo ya jä'i di thoki .

14. Negi ra za

Ar DIFEM da mets'i nuna ar ungumfädi ar pa di faxki, ar nkohi nä'ä mä ja ar Hmända ya Transparencia ne ya nthogi ar ungumfädi Pública ar jar dätä hnini M'onda ne Hnini, da nu ya nt'ot'e hmä da 'bats'i bede thuhuse.

15. Di thandapu

Ar DAyNF ge ar nuna bätsi mi handi gaotuje ar monitoreo ar pa di faxki ámbito ja yá 'mui ne da uni 'nar nt'uni mfädi jar hnini he'mi mahyoni yá Hmunts'i ordinarias.

15.1 Ungumfädi presupuestaria

Ar pa di faxki opera ko ra domi ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda, a través de ar DIFEM, nja'bu komongu ya Domi Federales Transferidos a través de ar FAM- AS.

Ar ungumfädi o nuna pa ár hño nthoki ko ar página <https://www.ipomex.org.mx>

15.2 A da un

Ar ungumfädi o nuna pa ár hño nthoki ko ar página <https://www.ipomex.org.mx/>

15.3 Avances Físico-Financieros

Ar ungumfädi o nuna pa ár hño nthoki ko ar página <https://www.ipomex.org.mx/>

15.4 Njot'i ar nt'ot'e

Ar DIFEM da kja á ar njot'i ar nt'ot'e programático presupuestal ir nge ar he'mi mahyoni aplicable ja ar pa di faxki.

16. Ha di thogi

16.1 Xä Thogi ra ntsedi

Ar tsa da gaotuje cada ar jeya 'nar ga nu'bu xí hño externa (hontho, ya diseño, ya da kha, ar tsa da 'yot'e, consistencia ne resultados wa impacto), coordinada ir nge ar CIEPS, da ar pa di faxki.

16.2 Nt'uni mfädi ar xa thoki

Ar hnini Ejecutora jar di gatho ko ar ar xeni ar ungumfädi, Planeación, Pa di faxkición ne Ga nu'bu xí hño ar DIFEM da encargados ya gaotuje ar ga nu'bu xí hño ne ar ga nu'bu xí hño jar ámbito mahyoni.

17. Thndi, ne un ra fadi, ja yá nsu ne

Ar auditoría, nä'ä gi mä ne ja ya nuna ar pa di faxki wa jar 'befi jar Auditoria mäx xi ngu ya ar Federación, ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Función Pública, ar jar mäx xi ngu ya Fiscalización ar ar Dähnini ar M'onda, ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría ar ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda ne jar Interno ar Nä'ä gi mä ar ar DIFEM.

18. Ngoxte ne ntsutbi

Numu hingi njapu di ge te tuni, de 'nar nfatsi, hontho wa ya jä'i AR DIFEM tsa da di ngaxte ar Xtí bí:

1. K ora ntoxgu:

800 HONESTO (4663786);

SAMTEL: 800 7 20 02 02 ne 800 7 11 58 78 ne nonxi Mbehe, 9:00 ma 18:00 hora.

CATGEM: Centro Ntheti Telefónica ar ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda, 800 6 96 96 96 pa ar interior ar República ne ar 070 pa Toluca ne ya xeni conurbada, ya 24 ora ar pa ne ya 365 pa ar jeya.

DIFEM: 800 003 43 36, ar nonxi Mbehe, 09:00 ma 18:00 hora.

2. Ko ra kha a hemi yapu

A ra página: www.secogem.gob.mx/SAM

A ra pehni hemi: oic.difem@secogem.gob.mx

3. Vía nt'ot'e móvil pa teléfono inteligente:

A través de ár nt'ot'e "Denuncia Edomés", ma ar 'befi jar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría ar ar Dähnini ar M'onda.

4. Ra ma jai:

Ar nguu Ts'ut'ubi ja ar Contraloría ar ar Ts'ut'ubi ja ar Dähnini ar M'onda ubicada jar avenida ndui ar Mäyo, 'bede 1731, colonia xeni Industrial, código postal 50071, hnini Toluca, ya dätä hnini M'onda.

Ja ar jar Interno ar Nä'ä gi mä ar ar DIFEM, ubicado jar dä'ñu Felipe Ángeles, 'ñotho ar 'bede, kasu esquina Paseo Colón, colonia Villa Hogar, código postal 50170, hnini ar Toluca, ar dätä M'onda.

NTHOGI

'NAHA. Da 'yot'i da 'mui ar nkohi ja ar he'mi mpa'bu xidi mfädi "Gaceta ar el Ts'ut'ubi".

MFETSI. Ya 'bui nyokwi da njapu'befi ya pa da kuhu ár he'mi ar he'mi mpa'bu xidi mfädi "Gaceta ar el Ts'ut'ubi" ne wa ya mahyonis jar tanto hingi ar emitan nyokwi ja ya da ehese wa concluya ar pa di faxki.

HÑU. Da ya foxki ar Pa di faxki ar realizará nä'ä mä ar disponibilidad presupuestal.

'RET'A MA KU Ya presentes nge ar publican ko yá nyokwi ja ár Nxoge pa ár mäsi xi hño da 'yode.

KUT'A. Nä'ä hingi previsto ja ya presentes nge da resuelto ar hnini He'mi mahyoni Estatal ne, nu'bu nkohi da nista, ja ya di gatho ko ar hnini He'mi mahyoni Federal.

Mä ya xki jar Dähnini Toluca ar Lerdo, capital jar dätä hnini M'onda, ja ya 'nate ma goho ya pa ar zänä ar enero ar 2023.

XOMPITE. NXAMUGE ANXE TORRES XTÄ

NXOGE KO YA PA ÁR NTE HMUNTSI YA MENI JAR DÄTÄ HNINI M'ONDA

"Nuna ar pa di faxki ar gi pädi, ma 'na partido mfämuhñä. Jin da puede jar njapu'befi pa ngäts'i 'ña'ño ja ár nte 'mui. Nä'ä 'yot'e njapu'befi indebido ya domi nuna ar pa di faxki tsa da denunciado ne sancionado hontho ya ya ts'ut'ubi ya nä'ä mä nä'ä mä ar hmända".